

Maristads kommun

Granskning av årsredovisning 2018

MARIESTAD

Inger Andersson, certifierad kommunal revisor

Anton Melén

Amanda Svensson

Stefana Vasic

Sammanfattande bedömning

Vår samlade bedömning är att;

- årsredovisningen i allt väsentligt lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning.*
- årsredovisningens resultat är förenligt med fullmäktige mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen bedöms som uppfyllda.*
- årsredovisningens resultat är förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.*
- räkenskaperna är i allt väsentligt rättvisande.*

Uppdrag

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för 2018. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Revisorerna har bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen 12:2 bedöma om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Kommunen kan även ha egna riktlinjer för årsredovisningens upprättande som ska följas.

Enligt kommunallagen ska ett skriftligt utlåtande avseende god ekonomisk hushållning från revisorerna biläggas årsredovisningen. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Ansvarig nämnd och revisionskriterier

Kommunstyrelsen (revisionsobjekt) är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 11 kap 21 § KL ska godkännas av kommunfullmäktige.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Kommunal redovisningslag (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt god redovisningssed i övrigt.
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

Omfattning

Granskningen av årsredovisningen omfattar

- förvaltningsberättelse (inklusive drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten omfattas inte av denna granskning.

Nämndernas rapportering till fullmäktige har granskats såsom den presenteras i årsredovisningen.

Avgränsning och metod

Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast ”Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting” från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV).

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2019-03-04 samt till viss del 2019-03-18 och även 2019-03-19. Kommunstyrelsen fastställde årsredovisningen 2019-03-11 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2019-04-29.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningsansvarig.

Krav på förvaltningsberättelse kapitel 4 i KRL

En översikt över utvecklingen i kommunen, § 1

Några väsentliga händelser redovisas. Ekonomin redovisas i ett femårsperspektiv. Framtidsperspektivet beskrivs dock sparsamt, mestadels i verksamhetsberättelserna. Avsnittet kan utvecklas.

Andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten, § 1.5

Kommunens vision beskrivs. Förvaltningsberättelsen innehåller även ett välfärdsbokslut.

Väsentliga personalförhållanden (bl a sjukfrånvaro) § 1a

Redovisas i enlighet med krav. Skett en minskning av sjukfrånvaron från 6,3 % 2017 till 6,0 % 2018. Vidare redovisas bland annat uppgifter om arbetsmiljö och mångfald.

Krav på förvaltningsberättelse kapitel 4 i KRL, forts

Samlad redovisning av investeringsverksamheten § 2

Redovisas i enlighet med krav, men investeringsredovisningen kan med fördel kompletteras med förväntad slutlig investeringsutgift samt tidpunkt för färdigställande när det gäller större fleråriga projekt. Investeringsbudgeten uppgår totalt till 277,6 mnkr, inklusive ombudgeteringar från 2017 med 68 mnkr. Utfallet i delårsrapporten uppgick till 80 mnkr, 29 %. Utnyttjande för hela året prognostiserades till 182 mnkr. Slutligt utfall blev 164,3 mnkr, det vill säga 59 %. I direkt anslutning till investeringsredovisningen finns förklarande kommentarer.

Förhållandet mellan utfallet och den fastställda budgeten för den löpande verksamheten § 3

Svarar mot lagkrav. Sambandet med resultaträkningen framgår. I nämndernas verksamhetsberättelser kommenteras ekonomin, men i direkt anslutning till driftredovisningen saknas de helt. Uppgift om utfall föregående år bör framgå.

Driftredovisningen kan med fördel kompletteras med kommentarer avseende såväl jämförelse med budget, prognos som utfall föregående år.

Krav på förvaltningsberättelse kapitel 4 i KRL, forts

Årets resultat efter balanskravsjusteringar samt detta resultat med justering av förändring av resultatutjämningsreserven § 3a

Årets resultat uppgår till 26,1 mnkr, från vilket realisationsvinster om 0,8 mnkr skall exkluderas. Vid avstämning gentemot kommunallagens balanskrav är resultatet således 25,3 mnkr. Det finns inte något underskott från tidigare år att återställa. Avsättning till resultatutjämningsreserv ej möjlig.

Utvärdering av den ekonomiska ställningen, § 5

Finns en finansiell analys enligt den så kallade RK-modellen. Avsnittet bör kompletteras med en sammanfattande utvärdering för att vara mer i linje med lagstigarens intentioner.

Upplysning om pensionsmedel RKR 7:1

Framgår delvis i förvaltningsberättelsen. Upplysning om kommunens pensionsåtagande finns företrädesvis i avsnitt avseende redovisningsprinciper samt i not till balansräkningen.

Gemensam förvaltningsberättelse, RKR 8:2

Kan utvecklas för att mer vara i linje med rekommendationens krav.

Krav på förvaltningsberättelse kapitel 4 i KRL, forts

Utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts § 5 ur ett finansiellt perspektiv

Två finansiella mål fastställda av fullmäktige i budget 2018 -2021:

- **Resultat – under året ska resultatet uppgå till 1,0 % av skatter och statsbidrag.**

Utfall: Skatter och generella statsbidrag uppgår till 1 345,1 mnkr. 1 % kräver ett resultat om 13,5 mnkr. Årets resultat uppgår till 26,1 mnkr, det vill säga drygt 1,9 %.

Målet uppnås för 2018.

- **Soliditeten ska öka varje enskilt år.**

Vid ingången av 2018 uppgick soliditeten till 30,4 %. Vid bokslut 2018 har soliditeten ökat till 31 %. Inkluderas pensionsskuld intjänad före 1998 är det en förbättring från -6,3 % vid ingången av året och -3,4 % i bokslut 2018.

Målet uppnås för 2018.

Krav på förvaltningsberättelse kapitel 4 i KRL, forts

Utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts § 5 ur ett verksamhetsperspektiv

Målstyrningsmodellen bygger på en kommungemensam vision fram till 2030. Under den finns fem fokusområden som gäller fram till och med 2019. För 2018 har varje nämnd satt upp nämndmål enligt styrmodellen, samt etappmål om målen är fleråriga. Nämnden kan välja att ha fler än ett mål per fokusområde, så länge det totala antalet mål är fem stycken. Kommunstyrelsen ska besluta om åtta mål – i delårsrapport och årsredovisning redogörs för sju mål.

Av de 27 nämndmål som finns beslutade för år 2018 bedöms 21 stycken uppfyllda, fem delvis uppfyllda och ett inte uppfyllt.

Vi noterar att kommunen uppvisar en hög måluppfyllelse. Emellertid uppmärksammas att flera nämndmål saknar målvärde, vilket försvårar möjligheten att bedöma måluppfyllelsen. Vidare behöver flera mål kompletteras med mätbara indikatorer, både för att konkretisera målet samt för att möjliggöra en korrekt bedömning.

Orsaker till avvikelser förklaras. Åtgärdsförslag lämnas endast till viss del.

Krav på förvaltningsberättelse kapitel 4 i KRL, forts

Utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts § 5 ur ett verksamhetsperspektiv

Värt att notera är också att Kommunstyrelsens mål inte presenteras i kommunövergripande budget 2018 (Kommunstyrelsen beslutar inte om egen verksamhetsplan). Målen omnämns först vid delårsrapportering, och utvärderas sedan i årsredovisning.

Nämndernas uppdrag, KL 6:5

Av KL 6:5 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag och fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Kommunstyrelsen och respektive nämnd redovisar ansvarsområden, sammanfattning av viktiga händelser, måluppföljning/uppfyllelse, framtid och ekonomisk analys.

Vi bedömer att redovisningarna i stort svarar mot de uppgifter som efterfrågas. Vi ser det dock som angeläget att nämndmålen konkretiseras med mätbara indikatorer samt målvärden för att möjliggöra en korrekt bedömning av måluppfyllelsen.

Resultaträkning, kap 5 i KRL

Resultaträkningens uppställning och innehåll svarar mot kraven i KRL.

Årets resultat uppgår till 26,1 mnkr att jämföra med budget 12,1 mnkr.

Resultatet medför en positiv avvikelse mot budget med 14 mnkr. I årsredovisningen framgår inte samlat orsak till avvikelsen. Vi kan dock notera att större positiva budgetavvikelser utgörs av:

- Erhållen vindkraftspremie 20,5 mnkr (korrekt redovisad som jämförelsestörande post)
- Försäljningsintäkter om 19 mnkr avseende exploateringsområde Sjölyckan –
- Erhållen byggbonus om 2,5 mnkr

Mer betydande negativa budgetavvikelser utgörs av:

- Skatteintäkter och generella statsbidrag understiger budget med 9,5 mnkr. Den bidragande orsaken här är alltför optimistisk beräknad befolkningsökning.
- Arbetsgivaravgifter och pensioner, 8,1 mnkr
- Nedskrivningar 4,5 mnkr.

Balansräkning, kap 6 i KRL

Balansräkningens uppställning och innehåll svarar mot kraven i KRL.

Under året har gjorts nedskrivning om 1,6 mnkr avseende fastigheten Murklan. En oberoende utredning har gjorts för att fastställa ett marknadsmässigt pris. Ytterligare nedskrivningar om sammanlagt 2,9 mnkr har gjorts.

Kassaflödesanalys, kap 7 i KRL samt RKR 16:2

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar tillräckligt med noter. Överensstämmelse med övriga delar av årsredovisningen finns.

Sammanställd redovisning, kap 8 i KRL och RKR **8:2**

De sammanställda räkenskaperna är inte uppställda jämte kommunens räkenskaper, vilket strider mot RKR 8.2. Uppställningen följer i övrigt god redovisningssed. Under året har eget kapital ökat med 46,4 mnkr bestående av årets resultat 17,6 mnkr samt en uppskrivning om 28,8 mnkr, Mariehus Fastighets AB.

Det finns en sammanhållande förvaltningsberättelse, men denna kan utvecklas för att mer svara mot kraven RKR 8.2. Vidare ska koncerninterna mellan-havanden redovisas.

Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Mariestads kommun följer i stort vad som anges i KRL och RKR´s rekommendationer samt i övrigt vad som kan betraktas som god redovisningssed. Räkenskaperna är i allt väsentligt rättvisande.

Årsredovisningen kan förbättras när det gäller noter och tilläggsupplysningar avseende sammanställd redovisning (transaktioner mellan bolagen och gentemot kommunen). Vidare ska räkenskaperna vara uppställda bredvid kommunens. Förtydligande kan även ske när det gäller RKR 18 avseende intäkter.

Revisionell bedömning

Vår samlade bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed.

Vi bedömer att

- årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Det finns inga underskott från tidigare år att återhämta. Förvaltningsberättelsen kan företrädesvis utvecklas när det gäller utvärdering avseende om ekonomiska ställningen samt kommentarer avseende driftbudgets utfall.
- årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Båda de finansiella målen bedöms som uppfyllda.
- årets resultat – utifrån årsredovisningens återrapportering – är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv. Vi noterar dock att flera av målen behöver konkretiseras med både indikatorer och målvärden för att möjliggöra en korrekt bedömning av måluppfyllelsen.

Revisionell bedömning, forts

- räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Årsredovisningen kan förbättras när det gäller noter och tilläggsupplysningar företrädesvis avseende sammanställd redovisning. Vidare ska räkenskaperna för kommun och koncern (sammanställd redovisning) vara uppställda bredvid varandra.

Göteborg 19 mars 2019

Lars Dahlin
Uppdragsledare

Inger Andersson
Projektledare